

2012-2015

**VI VIL!
VI KAN!**

KVALITETSPLAN FOR BARNEHAGE

Innholdsfortegnelse

Forord.....	side 3
Innledning.....	side 4
Kvalitetsplanen er	
Satsningsområdene	
Språk og begrepsutvikling.....	side 5
Målsetting.....	side 6
Prosessmål	
Prosessmål vurderes gjennom	
Antall, rom og form.....	side 7
Målsetting.....	side 8
Prosessmål	
Prosessmål vurderes gjennom	
Dokumentasjon og vurdering.....	side 9
Målsetting.....	side 10
Prosessmål	
Prosessmål vurderes gjennom	
Helsefremmende barnehager.....	side 11
Målsetting.....	side 12
Prosessmål	
Prosessmål vurderes gjennom	
Gildeskåls system for kvalitetssikring og utvikling.....	side 13

Forord

Kvalitetsplaner for barnehage, skole og fritidsordning for perioden 2012-2015 skal ivareta helhet og sammenheng i lærings- og utviklingsarbeidet for barnehage- og skolebarn i Gildeskål kommune. Dette er kvalitetsplanen for barnehagene.

Planene har gjennomgående fokusområder med målsettinger om økt faglig og sosial læring både i forhold til enkeltindividet og i forhold til fellesskapet. Samtidig som planene understreker sammenhengen mellom barnehage og skole, er det også viktig at barnehager og skoler praktisk legger til rette for helhet og sammenheng i overgangen.

Alt arbeid i barnehage og skole må bygge på målsettinger om livslang læring og motivasjon for stadig å lære og utvikle seg og å strekke seg etter nye mål.

Planene forutsetter at ansatte og rådsorganer for barnehagene gjøres kjent med planene for skole og skolefritidsordningen og tilsvarende at ansatte og samarbeidsutvalgene kjenner til barnehageplanen.

Vi ønsker alle lykke til i arbeidet med å videreutvikle enda bedre barnehager og skoler i Gildeskål.

Leif Karl Gunnarsen

Virksomhetsleder Oppvekst og Kultur

Liv Edrun Johansen

Pedagogisk Konsulent

Innledning

Vi vil! Vi kan! – kvalitetsplan for barnehagen
2012 – 2015 skal synliggjøre og ivareta
Gildeskål kommunes klare ambisjoner om å:

- Utvikle et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet i alle barnehager
- Styrke barnehagen som læringsarena
- La alle barn få delta aktivt i et inkluderende felleskap

Planens tittel er både en visjon om å ”strekke seg”, tro på egen vilje og evne til å utvikle barnehager med høy kvalitet i Gildeskål.

Verdiordene Mestring, trivsel og trygghet beskriver basis i all vår virksomhet i vårt arbeid med barn og unge i Gildeskål kommune.

Planens mål og intensjoner samsvarer godt med Gildeskål kommunes verdier: *Å eg veit meg et land.*

Planen bygger på Rammeplan for barnehager, St.meld. nr. 41 (2008-2009) kvalitet i barnehagen, NOU 2010 – Med forskertrang og lekelyst, NOU – rett til læring.

Kvalitetsplanen er:

- Et styringsdokument for ansatte i barnehagene og for Oppvekst og kultur
- En orientering til politikere i Gildeskål kommune om barnehagenes satsningsområder
- Et grunnlag for kompetanseheving og – utvikling
- En informasjon til foresatte

Kvalitetsplanen skal være tydelig og kortfattet og ikke utfyllende for all virksomhet i barnehagene. Barnehagenes egne planer vil gi informasjon om de ulike aktiviteter i den enkelte barnehage.

Kvalitetsplanen skal skape felles fokus for utvikling og vekst i barnehagene i Gildeskål kommune.

Det skal også være et samsvar mellom kvalitetsplan for barnehage og kvalitetsplan for skole og SFO. Plan for overgang mellom barnehage og skole skal også være med på å kvalitetssikre en god overgang for barna fra barnehagen til skolen.

Satsningsområdene våre er:

- Språk og begrepsutvikling
- Antall, rom og form
- Dokumentasjon og vurdering
- Helsefremmende barnehager
- Eget satsningsområde valgt av hver barnehage.

Satsningsområde 1.

Språk og begrepsutvikling

Barnehagen er en viktig arena for å utvikle språk, kultur og identitet. En trygg forankring i eget språk og kultur gir de beste forutsetningen for å utvikle egen identitet. Språket er identitetsdannende og nært knyttet til følelser.

For barn med annet morsmål enn norsk er det svært viktig at barnehagen gir barnet støtte i å bruke sitt eget morsmål og samtidig arbeide med å fremme barnets norskspråklige kompetanse.

De første barneårene er grunnleggende for utviklingen av språket. For å kunne delta aktivt i et felleskap er evnen til kommunikasjon helt avgjørende. Gjennom kroppsspråk og lek med lyder øver de yngste barna seg i å samhandle og kommunisere med andre barn og voksne.

Barn trenger gode språklige erfaringer og et godt sosialt samspill for å utvikle og mestre språket.

For å gi barna god språklig stimulering må barnehagene legge til rette for et rikt og variert språkmiljø med tilgang til lek, sang, samtaler, bøker og aktiviteter.

Et godt språkmiljø forutsetter et dyktig personale som har god språkkunnskaper og kunnskap om og evne til å forstå barns ulike uttrykksformer. Slik kan de være støttende for barnets utvikling og gi dem stadig nye utfordringer.

Personalet må være bevisste på at de er svært viktige språklige modeller for barna.

Språk læres kontinuerlig og først og fremst gjennom de daglige aktivitetene barna tar del i. For å sikre en god språklig utvikling bør alle barn få varierte og positive erfaringer med å

bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.

Det er avgjørende at barna erfarer at de har utbytte av ulike måter å kommunisere på.

Aktiviteter som kan bidra til dette er:

- Den gode samtalen
- Rim, regler, dikt og høytlesing
- Lek
- Utforskning av skriftspråket
- Bruk av IKT i barnehage

Målsetting:

- Alle barn skal oppleve glede og mestring i kommunikasjon og samspill med andre barn og personalet i barnehagen
- Alle barn skal få støtte i egen språkutvikling

Prosessmål:

- Vår barnehage har kompetanse til å støtte og lede barn i samspill, lek og inkludering for å legge til rette for god språkstimulering
- Vår barnehage legger til rette for at barn gjennom fortellinger, rim og regler, dikt, sang, undring og samtaler lærer å forholde seg til andre ved å utforske hva andre tenker, mener, tror og vil
- Vår barnehage anerkjenner og synliggjør alle språk og kulturer og ser flerspråklige barn og foreldre som en ressurs
- Vår barnehage samhandler med foreldrene for å sammen støtte barna deres i videre språkutvikling
- Personalet i vår barnehage er bevisst sin egen rolle som språkmodeller for barna
- I vår barnehage bruker vi digitale hjelpemidler for å utvikle barnas språkforståelse og kommunikasjon

Prosessmålene vurderes gjennom:

- Barnehagens planer
- Kvalitetsplanen med egenrederingskjema
- Foreldreundersøkelser
- Foreldremøter og tilbakemeldinger fra foreldre
- Ansattes refleksjon over egen praksis
- Bruk av "vi vurderer vår barnehage"

Satsningsområde 2.

Antall, rom og form

Barnas hverdag er full av matematiske muligheter. Arbeid med fagområdet antall, rom og form må skje i tett samspill med andre fagområder.

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger og løsninger på problemer.

Det er viktig å se, og reflektere rundt mulighetene i hverdags aktivitetene. Gjennom språk, lek og eksperimentering utvikler barna sin matematiske kompetanse.

Et engasjert personale som er lyttende, oppmerksomme og tar initiativ i forhold til barnas egen utforskning er avgjørende for en positiv opplevelse av matematisk utforskning.

Personale må ha forståelse for og kompetanse i faget/temaet for å introdusere nye matematiske elementer som:

- Telling og kvantifisering
- Lokalisering
- Måling
- Design
- Lek og spill
- Forklaring og argumentasjon

Gjennom å benytte Newton-rommene som er tilrettelagt for barna i barnehagen vil en få innspill fra eksterne krefter, og kan bruke dette til å videreutvikle sin egen kompetanse.

Matematikk er et skapende fag, en rasjonell og spennende måte å konstruere virkeligheten på- Gjennom å erfare,

snakke, reflektere, abstraksjon og systematisering vil barna øve sin forståelse for matematiske elementer.

Matematiske begreper har en naturlig sammenheng med språkutviklingen. Gjennom matematisk tenkning kan barna øve sin evne til å bruke språket i utforskning, logisk tenkning, refleksjon, resonering og problemløsning.

Målsetting:

- Vi vil stimulere og utvikle barns nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger
- Utvikle barns matematiske begreper

Prosessmål:

- I vår barnehage er det et miljø som oppmuntrer barn og personale til å være nysgjerrige og kreative i arbeid med antall, rom og form i hverdagen
- I vår barnehage har personale kunnskap om barns matematiske utvikling og hvordan matematisk forståelse utvikler seg hos barn
- I vår barnehage har personalet kunnskap om grunnleggende matematiske begrep og hvordan man kan bruke matematikk i samtaler, i leg og i andre daglige aktiviteter
- I vår barnehage er personalet opptatt av å legge til rette for at barn kan utforske, reflektere og resonere omkring matematiske problemstillinger
- I vår barnehage er personalet bevisst på å løfte frem barns spørsmål med flere svar og begrunnelser, samt utfordrer barn til å komme med flere løsninger
- I vår barnehage tar personalet utgangspunkt i barns tanker og erfaringer i arbeidet med matematisk danning
- I vår barnehage arbeides det systematisk med antall, rom og form.
- I vår barnehage benytter vi oss av kompetansen Newton-rommene tilbyr.

Prosessmålene vurderes gjennom:

- Barnehagens planer
- Kvalitetsplanen med egenrevisningsskjema
- Foreldreråd/samarbeidsutvalg
- Foreldremøter
- "Vi vurderer vår barnehage"
- Ansattes refleksjon over egen praksis
- Samarbeid med Newton

Satsningsområde 3.

Dokumentasjon og vurdering

Barnehagen skal være et systematisk pedagogisk tilbud, hvor dokumentasjon og vurdering er en del av redskapene.

Dokumentasjon og vurdering er også knyttet til planlegging, og barnehagens didaktiske arbeid.

Barnehagen skal arbeid med klare målsettinger for kvalitetssikring, vurdering og utvikling av det pedagogiske tilbudet.

De ansatte skal være kjent med hvordan barnehagen dokumenterer og vurderer barns læringsprosesser.

Den enkelte barnehage skal ha et system som ivaretar og sikrer det pedagogiske tilbudet til hvert enkelt barn og barnegruppen som helhet.

Barnehagene i Gildeskål bruker ” vi vurderer vår barnehage” som internt vurderings system.

Dokumentasjon og vurdering krever åpenhet og etisk bevissthet. Foreldrene og barna skal involveres i vurderings og planleggingsarbeidet.

Det er nødvendig at barnehagens ansatte har tilstrekkelig kompetanse for å gjennomføre kvalitetssikringen.

Barnehagen må ha et bevisst forholdt til hvorfor det dokumenteres og hvordan dokumentasjonen brukes. Både de ansatte og barnas læringsprosesser skal vurderes.

Hovedmålsettingen vår er å utvikle barnehagen som organisasjon – for å gi et best mulig tilbud til barna.

Fokusområdet skal bidra til at barnehagene utvikler gode dokumentasjons- og vurderingsprosesser, slik at barnehagen utvikler god praksis og kvalitet.

For å støtte opp om hvert enkelt barns utvikling, skal barnehagen ha kunnskap om bruken av observasjon og kartleggingsmetoder.

Dette arbeidet skal alltid gjennomføres i samarbeid med foreldrene.

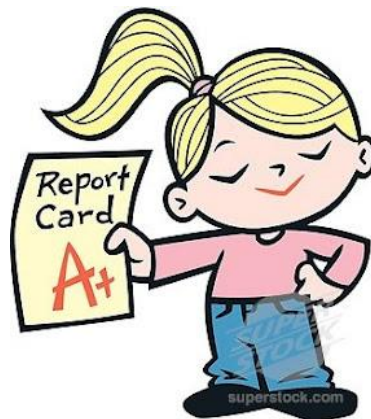
Observasjon. Og kartleggingsarbeidet skal følges opp av systematiske tiltak for det enkelte barn dersom observasjonene avdekker behov for det.

Gode overgangsprosesser fra barnehage til skolen trygger barna og skal være med å overføre kunnskap om barna utvikling.

Målsetting:

- Alle barnehager skal ha et system for dokumentasjon og vurdering som skal inngår i barnehagens regelmessige prosesser
- Alle barnehager skal ha kunnskap om observasjons- og kartleggingsmetoder til det enkelte barn og tiltak for oppfølging

Jeg er BEST! - i å være MEG!

Prosessmål:

- I vår barnehage arbeider personalet systematisk med dokumentasjon og vurdering
- I vår barnehage brukes dokumentasjon og vurdering som grunnlag for planlegging
- I vår barnehage gjennomføres vurdering på en åpen, systematisk og planlagt måte
- I vår barnehage gjennomføres vurdering på en reflekterende måte
- I vår barnehage er det et tydelig system for dokumentasjon og vurdering
- I vår barnehage tilegner personalet seg kompetanse på fokusområdene
- I vår barnehage benyttes observasjons- og kartleggingsmetoder til det enkelte barn når det er behov for det
- I vår barnehage har vi et godt samarbeid med skolen for å ivareta overgangen til skolen

Prosessmål vurderes gjennom:

- Kvalitetsplan med egenvurderingsskjema
- Barnehagens årsplan
- Foreldresamtaler
- Foreldremøter
- Plan for overgang mellom barnehage og skole
- Overgangsmøter mellom barnehage og skole
- Samarbeidsutvalg
- Ledersamtaler
- Brukerundersøkelser
- "Vi vurderer vår barnehage"
- Rammeplan for barnehagene

Satsningsområde 3.

Helsefremmende barnehager

Barnehagene har fått og får en større del i barns utvikling i samfunnet vårt.

Arbeid med måltider og fysisk aktivitet i barnehagen er en del av kommunens folkehelsearbeid, og miljørettet helsevern er et virkemiddel i denne sammenheng.

Barnehager, og kommunen som barnehageeier, har et ansvar for å legge til rette for at barnehagen er en helsefremmende arena og bidrar til en utjevning av sosiale ulikheter i helse.

Barnehagen skal også bidra til at barna utvikler en grunnleggende forståelse for hvordan de kan ta vare på egen helse. Dette er nedfelt i *Barnehageloven, Rammepplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*

Noen barnehager tilbyr barna mat til alle måltider, mens i andre barnehager spiser barna medbrakt matpakke til for eksempel forkost. Hvordan dette praktisk legges opp er hver barnehage fri til å bestemme selv, i samråd med styrer, pedagogisk leder, personal og foreldre.

Den maten som barn blir tilbudt i barnehagen skal være i tråd med statens råd for ernæring. Spesielle tilpassninger blir gjort i samråd med foreldre.

Under måltidene i barnehagen skal barna oppleve ro og trivsel i felleskap med andre barn og voksne.

Fysisk aktivitet hos barn og unge er et sterkt virkemiddel for å forebygge ulike sykdommer i voksen alder. Vi voksne er rollemodeller for barna og kan påvirke deres holdning til fysisk aktivitet ute og inne med vår egen holdning.

Det er avgjørende at alle voksne i barnehagen er positive til, legger opp til og deltar selv i fysisk utfoldelse og lek.

I våre barnehager i Gildeskål har vi hatt et sterkt engasjement for å utvikle "skolehage". I sammenheng med vårt fokus på helsefremmende virksomhet, er skolehage" et godt virkemiddel for å gi barna et forhold til hvordan vi kan dyrke egen mat som er sunn og næringsrik, samt gi kunnskaper om "matens vei til bordet" og skape nysgjerrighet og glede over å se planter vokse og gro.

Hver barnehage arbeider med "skolehage" på ulikt vis. Dette er opp til hver barnehage å gjøre dette overkommelig og tilpasse den tiløvrige driften.

Målsetting:

- Alle barn blir tilbudt mat i barnehagen basert på statens ernæringsråd, og opplever trivsel rundt matsituasjonen
- Alle barn i barnehagen skal møte voksne som er positive og oppmuntrer til barnas og egen fysiske utfoldelse
- Alle barn i barnehagen skal få oppleve å være med å dyrke mat, høste av naturen og tilberede og spise mat som de selv har vært med å lage

Prosessmål:

- I vår barnehage blir barna tilbudt mat basert på statens ernæringsråd
- Personalet i vår barnehage har god innsikt i hva som er riktig ernæring
- I vår barnehage har vi god dialog med foreldrene om riktig ernæring
- I vår barnehage har vi fokus på trivsel og ro under måltidene
- I vår barnehage får barna tid til å spise og opplever å være en del av et felleskap under måltidene
- I vår barnehage opplever barna et godt tilrettelagt utemiljø som innbyr til ulike typer fysisk aktivitet og lek
- I vår barnehage møter barna voksne som er positive til å være ute i all slags vær
- De voksne i vår barnehage er gode rollemodeller og tar initiativ til fysiske aktiviteter og lek ute og inne
- I vår barnehage er barna med å dyrker ulike grønnsaker, tilbereder og får tilbud om å smake.
- I vår barnehage høster vi av ulike bærbusker og bær i skog og mark, tilbereder dem, og gir barna tilbud om å smake

Prosessmål vurderer gjennom:

- Kvalitetsplan for barnehage
- Barnehagens årsplan
- Statens ernæringsråd
- Foreldresamtaler
- Foreldremøter
- Brukerundersøkelser
- Kriterier for "Helsefremmende barnehager i Gildeskål"
- "Vi vurderer vår barnehage"
- Rammeplan for barnehage

Gildeskål kommunes system for kvalitetssikring

I rammeplan for barnehagens arbeid og innhold kapittel 4.3 sies følgende;
"Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon." "Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer."

Gildeskål kommune satser på å øke kvalitet og videreutvikle våre barnehager.

Kvalitetsbegrepet inneholder mange ulike dimensjoner. Men som grunnlag vil kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen være den viktigste forutsetningen for barns utvikling og læring.

For å få en helhetlig vurdering av barnehagens virksomhet er det nødvendig å sørge for at denne skjer på en planlagt, systematisk og åpen måte.

Vurderingen som gjøres skal skje i forståelse med foreldre og personalgruppen. Foreldreråd og/eller Samarbeidsutvalg for barnehagen skal sikres en reel mulighet for innflytelse i vurderingsprosessen.

Gjennom årsplanen skal det fremgår hvordan barnehagens vurderingsarbeid skal gjennomføres. Hva skal vurderes, hva hensikten er med vurderingene og hvem som skal være en del av prosessen, på hvilken måte og når.

Barnas synspunkter og erfaringer skal også inngå i vurderingsarbeidet. Denne

informasjonen og dokumentasjonen skal gi grunnlag for diskusjoner og refleksjoner i personalgruppen, med barna og foreldrene. Vurderingsarbeidet bør legges til grunn for arbeidet med neste årsplan.

Gildeskål kommune ønsker også å bruke barnehagens egen vurdering og refleksjon som grunnlag for en åpen og bred debatt om barnehagens mål, innhold og oppgaver og kvalitet. Slik vil vi kunne fornye vår virksomhet og barnehagens som organisasjon for fremtiden.

Barnehagen som organisasjon bærer på tradisjoner, sammensatt kompetanse, innforstått og taus kunnskap som er viktig å sette ord på og reflektere over for å legge grunnlag for videre kvalitetsutvikling.

Systemet for kvalitetssikring og utvikling av barnehagene i Gildeskål har barnehageloven, rammeplan, vi vurderer vår barnehage og brukerundersøkelser som grunnlag for arbeidet.

Gildeskål kommune forventer at det skjer et systematisk vurderingsarbeid som blir nedfelt i barnehagens egen årsplaner. Det forventes også at vurderingsarbeidet skjer i dialog med personalet og foreldrene i foreldresamtaler og personalmøter.

Gildeskål kommune forventer også at barnehagene deltar i felles refleksjoner og vurderingsarbeid i samarbeid med alle kommunens barnehager. Dette for å sørge for kvalitetssikre barnehagene som helhet i Gildeskål kommune.

